80. številka. Ljubljana, v petek 7. aprila 1905. XXXVIII. leto.

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je v Knaflovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravništvo pa v pritličju. — Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod" telefon št. 34. Posamezne številke po 10 h. „Narodna tiskarna" telefon št. 85.

Toleranca.

Dunajska »Leonova družba« je imela dne 3. aprila zborovanje, na katerem je neki menih iz Nemčije prodajal svojo plesnivo modrost, ki se časih imenuje katoliška znanost, za katero pa ima izobraženi svet že davno samo ironičen ali prezirljiv posmeh.

Toda na omenjenem zborovanju je nastopil tudi neki drugi govornik, in ker so temu možu slovenski volilci pomagali do mandata, gotovo ni odveč, če mu posvetimo nekoliko besedi.

Ta mož je baron Morsey, spodnještajerski poslanec, kateremu so slovenski duhovniki tihotapsko in zvijačno na škodo slovenskega naroda preskrbeli državnozborski mandat samo zato, ker so vedeli, da je fanatičen klerikalec, dasi v narodnem oziru sovražnik Slovencev in vseh njih narodnih prizadevanj.

Fanatičnejšega klerikalca od tega barona Morseya ni kmalu dobiti. Ali — poturica je hujši od Turka, renegat je vedno strastnejši od drugih ljudi. In baron Morsey je poturica. Rodil se je kot sin protestantskih staršev, a je zatajil vero svojih očetov, pljunil v skledo, iz katere ga je pitala mati in postal katoličan. Rodom je iz Nemčije, a je sovražnik svoje domovine, ki ni katoliška. Kakor se vidi, je Morsey v vsakem oziru častivreden mož, in ni čuda, da so mu slovenski duhovniki pomagali, da je postal zastopnik štajerskih Slovencev v državnem zboru.

Ta baron Morsey je torej govoril na zborovanju dunajske »Leonove družbe« in sicer o toleranci. Njegov govor je bil sicer konfuzen, kakor je brošurica ljubljanskega škofa »Ali Boga Stvarnika res ni treba«, toda iz otrobi, ki jih je natresel, se da vendar posneti, kake misli ima ta mož o toleranci in te misli se morajo pribiti, tembolj, ker so to nazori katoliške cerkve.

Po izpovedi barona Morseya ne trpi katoliška cerkev nobenega drugega prepričanja kakor katoliško. Sicer so se klerikalci v Nemčiji v državnem zboru izrekli za toleranco, ali baron Morsey je pojasnil, da tega niso storili iz prepričanja, marveč iz oportunitete, ker so v Nemčiji v manjšini in proti večini ne smejo nastopati netolerantno, sicer bi jim večina kmalu zavila vrat. Iz te izpovedi sledi, da bi bilo tudi v Nemčiji preklicano hitro konec vsaki toleranci, če bi dobili katoliški klerikalci oblast v roke.

O dogmatični toleranci, je izjavil baron Morsey, pa sploh ne more biti govora. Katoliška cerkev ne trpi, da bi imel kdo drugačno prepričanje, nego je ona veleva, in kdor se ne ukloni, tega skuša uničiti. Koder državna oblast to brani, tam se mora seveda cerker vdati, ali kar more, to stori vedno, da uniči ljudi, ki niso njenega prepričanja.

Profesor na papeškem vseučilišču v Rimu, Marianus de Luca je še leta 1902. učil in zahteval, da se morajo vsi »krivoverci« s smrtjo kaznovati. Pomoriti ne samo tiste, ki so kot odrasli ljudje postali druge vere ali svobodomiselni, marveč tudi vse tiste, ki so z maternim mlekom vsesali krivo vero; poklati se morajo torej vsi drugoverci, vsi pravoslavni, vsi protestantje, vsi mohamedanci i. t. d.

To je katoliška toleranca. Marianus de Luca ni povedal nič novega, saj tako kakor on uči, je zapisano v sto in sto papeških zakonih. In tudi baron Morsey ni nič novega povedal, saj vidimo pri nas na Kranjskem, kaj uganja blazno fanatični Jeglič in njegova drhal.

Morsey je svoj govor zaključil z željo, da bi katoliška cerkev zopet dobila kakega papeža Inocencija III. Naše mnenje je, da bi ji bilo s tem malo pomagano, ker cerkev nima niti tisočega dela one moči, kakor tedaj, ko jo je vladal Inocencij III. Ali ta želja je značilna. Morsey želi, da bi prišel na čelo cerkve papež, ki bi kakor Inocencij III. z inkvizicijo moril, klal in sežigal »krivoverce« in ki bi vodil take bestijalne vojne kakor jo je vodil Inocencij III. proti Albingenzom. In tak človek zastopa štajerske Slovence v državnem zboru!

Klati, sežigati in moriti kakor svoj čas klerikalci ne morejo dandanes več, zato kradejo spodobnim ljudem, ki niso njihovega prepričanja, čast in poštenje, jih uničujejo gospodarsko in moralično in sejejo razdor v njih rodovinah. Sredstva, s katerimi delujejo klerikalci, so dandanes druga kakor v srednjem veku, namen pa vedno isti. Zato pa je treba, da se združijo vsi pošteni ljudje v trdno vrsto in da se brezobzirno upro klerikalnim bijenam. Oko za oko, zob za zob.

Vojna na Daljnem Vztoku.

Glasovi o Port Arturju.

Neki ruski častnik, vrnivši se iz Port Arturja, priobčuje zanimive podrobnosti o dogodkih v trdnjavi, ki so največ zakrivili, da se Port Artur ni mogel dlje časa držati.

Imenovani častnik pripoveduje, da je ruska pomorska uprava na predvečer prvega japonskega napada na rusko brodovje odredila, da se imajo ladje zavarovati z žičnatim omrežjem proti minam; ko se je pa odredba predložila v potrjenje admiralu Aleksejevu, je ta ni hotel podpisati, češ, da bi bil ta korak neumesten in nepolitičen.

A v isti noči so Japonci torpedirali rusko brodovje in poškodovali tri najboljše oklopnice.

Ako bi pa bile ladje, kakor je bilo že odrejeno, zavarovane z žičnatim omrežjem, bi bil japonski zahrbtni napad brezuspešen, in kdo ve, kako bi se bili potem razvili dogodki na morju.

Port Artur je bil sprva silno slabo preskrbljen z bombami in granatami; načelnik artiljerije Bjeli je brzojavno zahteval v Petrogradu, da se mu naj pošlje zadostna množina streljiva, a dobil je odgovor, da zaloge municije v Port Arturju zadostujejo. Kasneje pa se mu je definitivno odbila njegova prošnja.

Tretjo brzojavko je poslal s podpisom admirala Makarova in s posredovanjem generala Kuropatkina. Na to je poslal Kuropatkin sam municijo z vlakom, katerega je v zadnjem hipu spravil v trdnjavo, kakor je že znano, polkovnik Spiridonov.

Glavni junaki v trdnjavi so bili Kondratenko, Steselj in Smirnov.

Ko je Kondratenko padel, je odbila zadnja ura tudi trdnjavi.

Vojno sodišče v kapitulaciji Port Arturja.

Kakor poročajo ruski listi, se v kratkem sestane vojno sodišče, ki ima nalogo preiskati vzroke za kapitulacijo portarturške trdnjave. V to sodišče so poklicani: General pehote Rop kot predsednik, generalinžener Rorberg, pehotna generala Komarov in Grebenščikov, artiljerijska generala Demjanov in Križanovski, general Bogajevski, podadmirala Dikov in Dubasov, načelnik vojaškopravniške akademije general Platonov in predsednik vojaškega okrožja v Vilni general Mitrofanov — kot prisedniki.

Z bojišča v Mandžuriji.

General Harkevič je poslal 6. t. m. generalnemu štabu to-le poročilo: Pred fronto naše pehote na Mandarinski cesti in med Čantafom in Majmakajem se je pojavil močan sovražni voj. Pet vrst od Kilčija se je naš voj zapletel v boj z japonsko pehoto.

Sovražnika smo vrgli iz dveh pozicij; končno pa so kozaki in naš artiljerijski ogenj razgnali vse sovražne oddelke.

Iz Tokija pa se brzojavlja:

Oddelek japónske armade je 4. t. m. pregnal Ruse iz Kujuha, 3 milje severnovzhodno od Minenučiča ter osvojil to vas. 3. t. m je sovražnik prodiral na cesti iz Tave proti Tenguvi. 4. t. m. popoldne so Rusi jeli obstreljevati Činheatun.

Istočasno je prodiral po glavni cesti močan oddelek ruske pehote, dočim sta dva druga ruska oddelka obšla obe naši krili.

Zvečer ob 6. uri so se Rusi približali na 400 metrov japonskim pozicijam. Ruski napad je bil popolnoma odbit. Na japonski strani je bilo ranjenih 27 mož. Ruske izgube niso znane, cenijo pa se na 200 mož.

Število ruskih ujetnikov na Japonskem.

Poročevalec angleškega lista »Times« v Tokijo je brzojavil svojemu listu, da je vseh ruskih ujetnikov na Japonskem v celem 28.000 mož.

V tem številu je najprvo zapopadenih 4000 mož, ki so bili ujeti pred kapitulacijo Port Arturja.

Po kapitulaciji portarturške trdnjave je bilo odvedenih v ujetništvo 17.000 Portarturcev. Pri Sandepu ob rekiŠa so Japonci ujeli okoli 2000 Rusov, v zadnji bitki pri Mukdenu pa okoli 5000 mož.

Vesti, ki so se sprva širile, da bi bili Japonci v bitki pri Mukdenu ujeli 40.000 Rusov, so docela izmišljene.

General Linevič prične novo bitko?

»Daily Telegraphu« se brzojavlja iz Šanghaja: Tukaj se splošno pričakuje, da bo general Linevič v najkrajšem času pričel z ofenzivo in započel med Kirinom in Hanghunom novo bitko. Linevič je baje dobil v zadnjem času silna okrepljenja, a tudi njegove sedanje pozicije so izredno močne.

Vojne ladje pri Cejlonu.

Iz Londona se poroča: 30 milj jugovzhodno od otoka Cejlona so se

LISTEK.

Kuzmin Miha.

Spisala Sonja.

Med skalnatimi Gorjanci in sinjo Kolpo se razprostira svet samoten, tih, pozabljen. Le včasi se ga spomni pevec, ki je bil odtod ponesel seboj nebroj lepih vtiskov in najlepše slovensko narečje.

Nič romantičnega nima ta pokrajina. Nima belih snežnikov, niti strmih prepadov, niti šumečih slapov. Tako tiha, sanjava harmonija je razlita povsod.

Kakor valovito zeleno morje se ti zdi ta svet z neštevilnimi griči. Ali na teh goricah raste kapljica, ki zamakne srce in razpali kri!

V teh krajih je tekla zibel Kuzminemu Mihi. Poznalo ga je devet vasi na okoli, a v našem selu niso nikjer poželi pšenice, niti izpreli prediva, ne da bi se ga bili spomnili.

Trikrat je že ozelenela trava na njegovem grobu, ali vaška deca, jedva da so zanosili bregešice, vam že znajo praviti o Kuzminem čači, kot bi bil šele včeraj ostavil naše selo.

Ustavite se zvečer pred seljakom, ki cepi pred hišo drva! Vljudno vas pozdravi in kmalu sta v živahnem pogovoru. Ej, naš človek vam ne pride pred nikomer v zadrego! Gladko mu teče lepa govorica in strme poslušate krasne prislovice in primere, ki jih vpleta v pogovor.

Komaj vam je opisal letino in svoje imetje, že je na vrsti Kuzmin Miha.

— Oj, pasja vera, to vam je bil gadé! — se zasmeje seljak, in še preden ste ga kaj vprašali, vam pripoveduje anekdote iz življenja omenjenega junaka.

Da znate, kako je bil prevaril nekó dekletce za rake!

Lovi vam Kuničeva mala rake v potoku. Ima jih že lep kupček v loncu poleg sebe. Pride Kuzma: — Marinčica, ne lovi rakov, zakaj tam, glej, straši! Ali ne véš, da ima ribe in rake vrag v oblasti? Tudi jaz sem nekoč tam lovil rake ter jih metal v torbico. Ali zdajci se oglasi nekaj v vodi: »Krnec, Kukec, kje si?«

»V Mihini torbici!« se je odzvalo.

— Zbal sem se, a ondaj beži, beži, kolikor so me nesle pete. Za menoj pa je nekaj šumelo kot da se pode valovi. Ozrem se. — Ne morem ti opisati, kaj sem videl. Le toliko znam, da je bilo milijonkrat pisano in dolg rep je imelo.

Marinčica ni čakala, da bi bil izpregovoril starec zadnje besede. Šinila je proti domu kot blisk, a Kuzma je pobral lonec z raki in zadovoljno odkoračil domov.

Pravijo, da je rad kradel. Ljudje mu tega niso šteli v zlo. Prirojeno mu je bilo, velijo.

Imel je krasen sadovnjak in sadja je bilo v njem, da je gnilo po tleh. Ali, ko so dozorele prve hruške na sosedovem vrtu, je vstal Miha v mračnem jutru, da jih nabere košarico. In to se je ponavljalo, dokler niso sosedje otresli poslednjega drevesa na vrtu. Niso mu očitali tega. Saj jih ne krade zase, so rekli.

Ko so šli otroci v šolo, je sedel pred hišo in pušil.

— No, deca, kaj bi hrušek? — In nabasal jim je torbice in žepe z nakradenim sadjem.

Ponoči je narezal buč na sosednjih njivah in jih znosil na svojo zemljo.

Zjutraj se je čudila sinaha: — Odkod toliko buč?

— Molči, ptičica! — jo zavrne tašča, — stari je skrben, pa jih je nanosil.

V cerkev ni hodil nikoli. Ko so se ljudje odpravljali k maši, on puško na ramo, pa hajd v lozo. Ves dan je utegnil tavati po gozdu, a na večer bi se vrnil ves zmučen, lačen in žejen.

Da je bil strasten lovec, si mislite. Motite se! Prosim vas, če je hodil po gozdu z nenabito puško in brez streliva.

Sosedje so se mu smejali. — Ali greš na medvede? — so ga dražili, ko je dostojanstveno stopal mimo njih.

— Žalotil sem lisičino v Belški Dragi, — je odgovoril važno in odkorakal počasi.

Pozimi je rad zahajal v hiše, kjer so klali.

— Čul sem, da palite pri vas, — bi rekel stopivši v hišo, — pa sem mislil, da dobim druščino tukaj. — In sedel je k peči.

Gostoljubni gospodar mu je ponudil klobaso ali pečenké. Ali Miha se je nasmehnil zaničljivo: — Bogme, to da bi jedel, kume? Mi jemo samo leteče in drkeče meso. — Mislil je na divjačino.

A ko je odšel, je pogrešila gospodinja kos mesa ali par klobas, ki so skrivaj izginile v Kuzmin žep.

In zbolel je. Poleti je bilo in ležal je na senu pred hišo. Vroče je pripekalo solnce ali Miho je stresala zima, da je drhtel po vseh udih.

— Joj, ljudje božji, umreti bo sila! — je govoril venomer. — Ne kradite, vam velim, nikarte krasti!

— Oj, ti Mate Kunič, čuješ! Buče sem kradel na tvoji njivi in Mušiču sem otresel hruškó in Bari Vlašički sem vzel koruze, — se je izpovedoval s skesanim glasom.

— Molči, Miha, vse znamo, — so odgovarjali sosedje. Smilil se jim je, ko je drhtel na senu upadlega obraza in ves potan od muke.

— Ne govori! Znali smo že davno in ti odpustili. Nekako zlo je bilo v tebi, Bože prosti, sam nisi mogel za to.

— Oh, dobre sosede mi je Bog

pojavile tri velike vojne ladje, ki so plule proti vzhodu. Sodi se, da spadajo te ladje k ruskemu brodovju, ki se je potemtakem že pojavilo v malajskih vodah. Ako je ta vest resnična, se lahko že v nekaj dneh pričakuje, da se vname v bližini otoka Bornea velika pomorska bitka.

Iz odsekov.

Dunaj, 6. aprila. Proračunski odsek je začel že v današnji seji razpravljati o proračunu poljedelskega ministrstva. Poročal je posl. Starzynski. — Posl. dr. Sylvester je zahteval pospeševanje industrije s tem, da erar prepusti svoje vodne moči ter odpravi fiskalizem v tem pogledu. Ako je veliko bogastvo planinskih dežel v vodnih močeh, mora država sama misliti na to, da se ta bogastva vzdignejo. — Posl. Robič je predlagal resolucijo, v kateri se vlada poziva, da ustanovi kmetijsko šolo s slovenskim učnim jezikom na Spodnjem Štajerskem s tem, da dovoli primeren ustanovni prispevek ter letno podporo. Nadalje je želel, da bi se še vendar enkrat izvedla regulacija Pesnice ter naj vlada tozadevni zakon štajerskega deželnega zbora predloži v sankcijo. Končno je govoril o novi trgovinski pogodbi z Nemčijo. — Posl. Dobernig je govoril o nepošteni konkurenci bosanskega lesu s koroškim in štajerskim lesom. — Govorila sta še dr. pl. Derschatta in baron Morsey, nakar se je razprava prekinila do jutri.

Kriza na Ogrskem.

Budimpešta, 6. aprila. V opozicijskih krogih so prepričani, da bo kriza trajala še mesece. Govori se tudi, da bo pl. Széll izdelal nov modus.

Budimpešta, 6. aprila. Težišče vsega položaja je sedaj v adresni debati. Ako sklene parlament tako adreso na kralja, v kateri bo obsežen program združene opozicije, nastal bo položaj, ki bo še bolj otežkočil premostitev nasprotij med krono in parlamentom. Ker je tedaj ta debata tolike važnosti, imajo voditelji strah pred njenim započetkom.

Budimpešta, 6. aprila. Opozicija računa s tem, da bo grof Tisza takoj po adresni debati končno odstopil ter prevzame vodstvo ministrstva finančni minister Lukacs ali pa trgovinski minister Hieronymi.

Neznosno stanje v Bosni in Hercegovini.

Belgrad, 6 aprila. »Jugosl. Koresp.« piše neki Srb iz Sarajeva: Zastopniki velikih sil na berolinskem kongresu so imeli gotovo dobre namere, ko so dovolili okupacijo Bosne in Hercegovine po avstro-ogrski monarhiji, ker so se nadejali, da se bo na ta način izboljšal položaj naroda, ki je zgrabil za orožje, da otrese s sebe neznosen turški jarem. Ali zgodilo se je nasprotno pričakovanjem Evrope, ker je stari zistem avstrijske politike tekom 27 let okupacijske uprave narod v Bosni in Hercegovini tako potlačil, da mu ni nikoli hujše bilo, kakor mu je sedaj. Samovolja avstrijskih uradnikov in orožnikov je večja od samovolje turških uradnikov in orožnikov. Uradniki žalijo, zapirajo in globijo, a orožniki pretepajo vsakega, ki količkaj svobodno misli. Agrarno vprašanje ne samo da ni rešeno, nego je z njim še slabeje kakor pod turškim gospodstvom — a ravno radi agrarnega vprašanja je Evropa dala Avstro-Ogrski mandat za okupacijo Bosne in Hercegovine, ker ono je bilo glavni vzrok večnim nemirom. Avstro-Ogrska te svoje zadače, katera ji je bila naložena, ni izvršila, nego je zistematsko delala na to, da srbski narod Bosne in Hercegovine osiromaši in uniči, da bi bilo mesta za nemške doseljence, katere okupacijska vlada podpira na ogromno škodo domačega prebivalstva. Narod vpira poglede v svojo zaščitnico, Evropo, od katere pričakuje, da ga reši iz neznosnega položaja, ki ga vodi k sigurni propasti. Splošna želja je, da Avstrija čimprej zapusti Bosno in Hercegovino in da se da tem dvem jugoslovanskim pokrajinama popolna avtonomija in pravica samodoločbe, da bi se moglo rešiti agrarno vprašanje in odločiti končna usoda Bosne in Hercegovine.

Dogodki v Macedoniji.

Solun, 5. aprila. Turška sodišča obsojajo bolgarske prebivalce v večletno ječo samo zaradi tega, ker so sprejeli vstaše pod streho ali jim sploh kaj dali. Sodišča pa ne pomislijo, da vaščani morajo vstaše ubogati, ker jih sicer ubijejo.

Carigrad, 5. aprila. Angleška se je začela živahno vtikati v macedonske razmere. Najprej je predlagala, naj se poveri kontrola nad finančnimi razmerami vsem velesilam, češ, da so vse interesovane na turških financah. Kontrola politične uprave in jurisdikcije pa se naj slej kot prej prepusti Avstro-Ogrski in Rusiji. Sedaj pa zahteva Angleška, naj se reforme raztegnejo tudi na vilajet Drinopolje. Tudi s tem predlogom se velesile resno bavijo.

Belgrad, 6. aprila. Četudi vlada med macedonskimi organizacijami ne sloga, se opaža vseeno živo gibanje posameznih njihovih delov. Posebno delavna je vnanja organizacija, ki je poslala že večje število čet v Macedonijo. Sicer se letos ne misli na kako večjo akcijo, ker se čaka na rezultate reformne akcije, ki se morajo pokazati — ako bo sploh kakih rezultatov — začetkom prihodnjega leta, do kadar so evropske velike sile stavile Turški rok za izvedbo predloženih reform. Cela akcija revolucionarnih organizacij bo letos omejena na manje medsebojne boje za prvenstvo, a razen tega se bodo borile macedonske narodnosti druga proti drugi. Turška se je dobro pripravila za brambo proti okupatorskim težnjam Avstro Ogrske in proti notranjim revolucionarjem. Zato bolgarsko časopisje resno svari revolucionarje, naj za sedaj mirujejo, ker je jasno, da Turška čisto resno namerava zatreti vsako vstaško gibanje, a v tem bi ji pomagale tudi velike sile, ki hočejo, da se izvedejo reforme. Macedonsko prebivalstvo ne bi imelo od revolucije nobenih koristi, pač pa ogromno škodo, ker bi turška vojska postopala z njim tako kakor pri poslednji vstaji. Reforme sicer nimajo onega uspeha, kakor se je pričakovalo, ali s časom gotovo pride do popolne avtonomije Macedonije pod zaščito velikih sil in to je tudi najbolja rešitev macedonskega vprašanja za tamošnje prebivalstvo in za Jugoslovanstvo vobče.

Sestanki vladarjev.

Rim, 6 aprila. Skoraj istočasno, kakor sta si podala zunaj Pariza roki angleški kralj in predsednik Loubet, pozdravila sta se v Napolju nemški cesar in italijanski kralj. Italijanski kralj je namreč napravil cesarju Viljemu in njegovi rodbini, ki se vozi po Sredozemskem morju, slavnostni obed, pri katerem je tekla cesarju Viljemu beseda. Častital je kraljevi dvojici, ker se jima je rodil prestolonaslednik, proslavljal je trozvezo ter pil na zdravje Savojčanov.

Nemiri na Ruskem.

London, 6. aprila. Iz Petrograda se poroča, da so povodom običajnih oficirskih sprejemov, ki so vsaki ponedeljek pri carju, prijeli nekega sumljivega človeka, ki je imel na sebi uniformo kozaškega častnika, toda sabljo pehotnih častnikov. Kmalu na to so našli v čakalnici škatljo z dvema bombama. Tujec se noče izdati. Pri nadaljni preiskavi so zaprli 12 tajnih policijskih agentov kot sokrivce navideznega častnika. Odslej so se vse varnostne odredbe v carjevi bližini zelo poostrile.

Dopisi.

Rakovnik pri Medvodah. Podpisani je vložil dne 17. maja 1900 prošnjo na c. kr. okr. glavarstvo v Ljubljani, da bi se mu dovolilo izvrševanje gostilniške obrti na Rakovniku št. 5. Okr. glavarstvo ni ugodilo tej prošnji, češ, da je gostilna nepotrebna. Podpisani se je zoper ta odlok pritožil pri deželni vladi, katera je pa ta rekurz tudi zavrgla z utemeljem, da »ni potrebe prebivalstva za omenjeno obrt.« Ravno tako je podpisani zopet prosil leta 1901., 1902. in 1904. za dovolitev gostilniške obrti, ali vsakikrat se mu je prošnja v obeh inštancah odbila, češ, da ni potrebe. Pripomniti bi še bilo, da so odloki deželne vlade slovenski, dočim je c. kr. okr. glavarstvo blagovolilo reševati vse vloge v nemškem jeziku. Res čudno pa je, da se je v drugih treh slučajih našla potreba za dovoljenje gostilniške koncesije med tem časom, ko je podpisani prosil za isto. Tako n. pr. je dobil gostilniško koncesijo sosed podpisanega, Jernej Koračič, medtem, ko se je podpisanemu že dvakrat odbila prošnja. Nadalje je dobil koncesijo za gostilniško obrt Franc Kožuh, posestnik in zidarski mojster, kateremu se pač ni treba boriti za obstanek; ravno tako tudi Josip Jesih, mesar v Medvodah, kateri je imel ravno tako že svoj obrt, ki mu zagotavlja obstanek, dočim je bila podpisanemu vzlic temu, da je dokazal neomadeževano življenje in z zdravniškim izpričevalom izkazal, da mu je vsled 30letnega tovarniškega dela potrebno, da bi si na svoje stare dni vsaj nekoliko lažje služil svoj kruh, odbila vsaka prošnja, dasiravno je prvi med omenjenimi prosil za dovoljenje izvrševanja gostilniške obrti. Kje je torej tu ona nepristranost, s katero se tako rada ponašajo naša c. kr. oblastva? Kje je ona skrb, ki naj bi zagotavljala vsakomur, kar mu gre po pravici? In podpisani je domačin, dočim so vsi oni trije, ki so dobili gostilniško koncesijo, pravzaprav tujci v medvodski občini. In tem se je podelila koncesija, a domačinu se je opetovano odrekla! Pač se mora podpisani sedaj vpraševati, kdo je to zakrivil? Podpisani je bil prvi prosilec, a vse prošnje so se mu odbile, dočim se je gotovo o onih treh tako poročalo okrajnemu glavarstvu, oziroma dež. vladi, da se jim njihove prošnje niso odrekle. Kdo poroča o potrebi gostilne okr. glavarstvu? Ali občina, ali orožništvo, ali kdo? Ako je Jesih dobil koncesijo vzlic temu, da je bil občinski odbor odločno proti dovolitvi, je pač čudno, da se je meni prošnja ponovno odbila, dasiravno je bil občinski odbor za podlitev koncesije. Kdo je torej kriv, da se mu je tu dogodila očitna krivica? O tem naj premišljujejo prizadeti činitelji, kajti podpisani ni nikakor pri volji prenašati krivico, ki se mu je dogodila z one strani, katera bi morala biti v prvi vrsti pravična vsakomur. Podpisani bo svojo prošnjo ponovil in zahteval, da se mu da ono, kar se je dalo drugim. Pravica naj velja za vse! **Ivan Likar.**

Glasovi z Jesenic.

Če še kdo v naši občinini videl kameleona, bi si ga bil lahko ogledal pri zadnji občinski seji. G. Žabukovec je namreč pošteno pogorel s svojimi željami in od same jeze se mu je potem spreminjal obraz v raznih barvah. Bled, rdeč, zelen in rumen je bil v par trenotkih.

Naši občinski odborniki so odločno ugovarjali proti nemškemu rekurzu, katerega je produciral tik pred sejo tovarniški uradnik g. Pongrac in v katerem se že a priori imenuje seja nezakonita itd. Zahtevali so, naj se jim predloži protest v slovenskem jeziku. Tako je prav! Sploh pa svetujemo županstvu, da zavrača take nemške proteste kar a priori, ker ni dolžno sprejema nemških vlog.

Kdo je podpisal ta protest? Tovarniški uradniki, nekaj tovarniških delavcev in nekaj posestnikov z Jesenic ter Save, od teh samo taki, ki niso znali, za kaj se gre, nekaj pa tudi takih, ker so se hoteli s tem tovarni prikupiti.

Nekaj podpisov za ta protest pa je nabral Pongrac tudi v Hrušici. Nezavednim ljudem je natvezel na ušesa, da se bo moralo plačati častnim občanom potne stroške, kadar bodo prišli volit, poleg tega pa še vsakemu 10.000 gld. povrhu itd.

Če pa mu tega niso verjeli, ja rekel ta gospodine, da so gospod fajmošter tudi rekli, naj se podpiše to in tako je tudi nekaj podpisov ujel.

Najbolj interesantno pri lovu na te podpise je pa to, da je pri nekaterih ženskah, katere vkljub vsemu prigovarjanju niso dale svojega podpisa, s kletvico »Hud čeva baba, če nočeš podpisati ti bom pa jaz«, jih tudi podpisal in potem protest s temi podpisi tudi predložil.

Virilistom se je priglasil gosp. ravnatelj Trappen. Županstvo mu je moralo seveda vlogo vrniti, ker ne plačuje zadosti onega davka, ki ga predpisuje občinski red.

Tudi nemškutarsko-italijanska tvrdka Madille & Co. sili z vsemi štirimi kot virilistinja v občinski odbor, pri tem pa izkorišča kjer in kadar le more svoje delavstvo, ki je večinoma slovanske narodnosti.

Nekateri naših gosp. odbornikov so imeli tisti dan pred izvolitvijo častnih občanov kar sa o popoldne po pet in še več obiskov.

Tovarniški gozdar Zaboch je hotel speljati tri odbornike pod pretvezo, da hoče g. Luckman zvečer govoriti v svoji pisarni z njimi radi lesne kupčije. Da bi bili tem voljnejši iti, jim je tudi obljubil, da se jim bo za pot plačalo po 6 K. G. Luckman najbrže o tem zopet nič ne ve, ker je skoro gotovo g. Zaboch to storil na lastno pest.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 7. aprila.

— **Ljubljanski obč. svet** ima v soboto, dne 8 aprila, ob šestih zvečer sejo. Na dnevnem redu je samo poročilo direktorija mestne elektrarne o nasvetu upraviteljstva v zadevi nabave četrtega parnega stroja in dinama. Poročevalec A. Senekovič.

— **Ljubljanske občinske volitve.** Mir in enoličnost pri obč. volitvah je začela nekaterim volilcem nekoliko presedati in zato so začeli letos malo „mešati“. Po mestu razširjajo listke, ki so časih direktno žaljive vsebine, a listki niso podpisani in tudi firma dotične tiskarne ni natisnjena. Nam se dozdeva, da se spodobni ljudje podpisujejo s polnim imenom, če nastopijo javno. Kdor izreka obdolžitve in žalitve, pa nima toliko moštva in čuta dostojnosti v sebi, da bi svoje dolžitve eventualno tudi pred sodiščem zastopal, kdor se skriva, je podoben človeku, ki izza varnega plota meče kamenje in blato na mirne ljudi. Kdor anonimno napada, ta poštenih volilcev pač ne bo premotil, ker anonimni napadi se povsod na svetu prezirajo. Ti zavratni napadi, katerih storilci se ne upajo na dan, bodo značajne volilce samo vzpodbujali, da se volitve v čim večjem številu udeleže. Prav pa bi bilo, ko bi se dognalo, v kateri tiskarni so se ti listki tiskali, kajti to je pač nekaj posebnega, da eksistira tiskarna, ki prevzema taka dela, s tem postane sokriva žaljenja časti, pri tem pa vedoma in namenoma krši zakon s tem, da na listke ne natisne svoje firme.

— **Socialni demokratje** prirede jutri, v soboto, shod v kazin-

---

dal, čast in dika mu! Prav velite, ljudje božji, prirojeno mi je bilo. U-u-u, kako mi je zima! — se je stresal.

Pristopila je k ležišču sinaha.

— Takoj bom izdihnil, Mare! — Pogledal jo je žalostno.

— Bi li mi zaklala jedno pišče?

— Bogme, čača, zakaj ne bi? Takoj ga zakoljem, — je odvrnila odločno.

Ali sinaha je bila skopa. — Dosti je, da vidi mojo dobro voljo. Preden mu pripravim pišče, mi utegne umreti, a za družino ni, da bi pekla kokoši. — In zbežala je onkraj hiše ter klicala glasno:

— Kokice, bi, bi, na! — Ali jedva se ji je približala pišče, ga je zapodila z metlo.

— Joj, čača, ne da mi se nobeno ujeti! Verujete mi, itako vam je repa najzdraveja! —

Sosedje so se jezili na tihem. — Ne privošči mu niti na zadnjo uro priboljška, — je šepnil oni, ki mu je bil bolnik kral buče.

— Čakaj, Miha, naše so krotkeje. Zaukažem Katici, pa ti pripravi jedno. — Odšel je.

Trenutek nato je bilo slišati frfotanje preplašenih kokoši, a potem je bilo vse tiho.

Bolnik je drhtel neprenehoma in včasi vzdihnil globoko. Nekdo mu je stal ob glavi in ga z zeleno vejo branil muham.

— Ne bo dolgo, — je rekel nekdo tiho sinahi. Ona je skomiznila z rameni.

— Lačen sem! — je vzdihnil bolnik.

— Potrpi malo, skoraj bode pečeno pišče, — ga je tolažil oni, ki ga je branil muham.

In potem zopet molk. Bolnik je dihal čimdalje hitreje in grgralo mu je v grlu, kot da se preliva voda.

Prišel je sosed s piščetom.

— Miha, oj, Miha, boš jel? —

Bolnik se ni ganil. Vzdihnil je dvakrat, trikrat, in po njem je bilo. —

— Saj sem vedela — si je mislila sinaha zadovoljno, — zaman bi mu bila pripravila pišče. Nato se je prekrižala in vzdihnila glasno: »Bog daj večni mir in pokoj duši njegovi!«

Slovensko gledališče.

IX.

Stara resnica je, da se vda igralec silno rad rutini in šabloni. Tisti „schlendrian“, katerega se prej ali slej navadijo vsi ljudje, advokatje, zdravniki in duhovniki, je posebno razvit pri igralcih, ki morajo igrati mnogo raznovrstnih iger. Temu zlu se more ogniti le igralec, ki v celi sezoni naštudira tri ali štiri nove vloge. Kdor pa igra vsak teden kako novo vlogo, ta zapade nevede kdaj rutini in šabloni.

V tem oziru ne more režiser dosti storiti, dasi je to eden glavnih vzrokov, da se občinstvo posameznih igralcev in igralk razmeroma hitro naveliča. Večinoma je tako, da človek, ki pozna kako igro, lahko natančno prorokuje, kako bodo posamični igralci izvedli predstavljane značaje. Posamezne geste postanejo kar stereotipne za posamične vloge. Čim ljudje to spoznajo, se začne krivično ocenjevanje igralcev in proti temu ni nobenega pomočka. Ljudje ne hodijo več ko dvakrat k predstavi ene in iste igre ter hočejo videti vedno nove igre, igralec, ki igra vsak teden drugo vlogo, pa ne more biti v vsaki novi igri drugačen, v vsaki originalen. Takih igralskih ženijev sploh ni na svetu.

Kakor rečeno, ne more v tem oziru režiser dosti storiti. Vsled tega je tudi pri provincijalnih nemških gledališčih navada, da pripelje ravnatelj v vsaki sezoni same nove, nepoznane moči. Pri nas je to seveda popolnoma izključeno. Mi moramo računati s tem, da ostane vsak igralec nekaj let pri nas, nekateri tudi vse življenje in vzpričo te okolščine je treba gledati, da stori režiser, kar je le mogoče, da vsak igralec svojo vlogo tako glede govora, glede mimike, kretenj itd. čim najskrbneje izdela, da se vsaka igra v vseh delih lepo in harmonično poživi. Lepa, harmonična, v vseh detajlih enotna predstava postavlja vse igralce v najlepšo luč, vsak posamičnik, tudi če ne zna kdo ve kaj, pride do umetniške veljave in vsled tega se ga občinstvo tudi ne naveliča vsaj ne tako hitro, kakor sicer. Ni treba praviti, da je to za gledališče samo največje koristi.

Tudi igram samim mora režiser posvečati največjo pazljivost. Koliko je odvisno od tega, da se režiser poglobi v igro, ji preišče vse obisti in poišče vse ganilne motive za to imamo nad vse klasično pričo. Od Lessinga do Laubeja so si prvi nemški dramaturgi več kot sto let belili glave s Shakespearovim „Otellom“. Pri vsaki predstavi so čutili, da je ali v igri sami ali v uprizoritvi neka napaka, a niso je mogli najti; Jagov značaj jim je ostal nerazumljiv. Dolgo časa so menili, da je Shakespeare Jaga prepovršno karakteriziral, da ni zadosti motiviral njegovega nasprotja do Otella. Tudi na Angleškem so bili tega mnenja, ker tudi tam „Otello“ ni in ni mogel pri nobeni predstavi doseči tistega uspeha — Laube je pisal „durchschlagenden Erfolg“ — kakor druga Shakespearova dela. Šele pred kakimi dvajsetimi leti je Georges Brandes rešil to zagonetko. In kje je tičal pogrešek? V tem, da se je vloga Jagove žene smatrala za postransko vlogo in da je niso predstavljale prav posebno lepe igralke. Jagova žena — je dokazal Brandes — mora biti krasotica prve vrste, mora biti lepša kot Desdemona. Jago ne sovraži Otella samo zaradi tega, ker je Otello postal poveljnik in ne on, sovraži ga še bolj, ker je mnenja, da mu je Otello, predno se je poročil z Desdemono, zapeljal

skem salonu. Na shodu se bo razpravljalo o letošnjih ljubljanskih občinskih volitvah.

— **„Enkrat je bilo . . .“** Moška in ženska skupina nemškega »Schulvereina« v Ljubljani hočeta tudi proslaviti 25letnico tega slovanožrskega društva. Veselica bo pod devizo »Enkrat je bilo . . .«, priti pa je treba sotrudnikom v staronemški noši. Naslov veselici je prav hvaležen, ker se da poljubno raztegniti. »Enkrat je bilo . . .«, ko je bila nemščina v Ljubljani chola gospodarica, slovenščina pa ponižna dekla. »Enkrat je bilo . . .«, ko se je v ljubljanskih šolah za vsako slovensko besedo dobila kazen itd. Hvala Bogu, da je vse to le »enkrat bilo . . .«, a se nikdar več ne vrne. Zato privoščimo ljubljanskim Nemcem, da še enkrat zasanjajo v staronemški noši o vsem, kar »enkrat je bilo . . .«

— **Od davčnega urada.** Predsedništvo c. kr. finančnega ravnateljstva za Kranjsko je prestavilo definitivnega davčnega pristava g. Ant. Brillija iz Litije v Kranj. Ker pa je njegovega naslednika v Litiji, g. Franca Jekla v Pulju, računskega podčastnika prve vrste, že primorsko finančno ravnateljstvo imenovalo davčnim pristavom, bo gosp. Brilli prestavljen šele po imenovanju drugega svojega naslednika.

— **„Društvo slovenskih književnikov in časnikarjev.“** Opozarjamo vnovič, da je jutri v soboto 8. t. m. ob polu 9. uri zvečer odborova seja v „Narodnem Domu“. Prosimo vse odbornike, da se te seje zanesljivo udeleže. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala!

— **Simfonični koncert v „Narodnem domu“.** Vojaška godba pešpolka št. 27., pomnožena z nekaterimi civilnimi glasbeniki je priredila včeraj koncert, kakršnih v Ljubljani še ni bilo dosti slišati. Podala nam je res izreden umetniški užitek, ki nam ostane še dolgo v najlepšem spominu. Program koncerta je obsegla petero, velikih znamenitih skladb, in sicer treh slovanskih in dveh drugih skladateljev. Izbrane skladbe spadajo med najslavnejša dela svetovne glasbene literature. O delih samih smo že pred koncertom obširneje govorili in vsako izmed njih primerno označili, tako da bi morali sami sebe ponavljati, ko bi hoteli ta dela novič karakterizirati. Vsaka teh skladb je obudila med občinstvom veliko navdušenje zlasti pa Dvořakova velečastna uvertura, „Moja domovina“ čudovito instrumentirani „Capricio italien“ P. J. Čajkovskega in nepopisno lepi Smetanov simfonični spev „Vltava“. Orkester je pod vodstvom kapelnika g. Teodorja Christofa vse skladbe izvedel naravnost uzorno ter je dosegel najpopolnejši uspeh, ki je dobil izraza v viharnih ovacijah zbranega občinstva, ki je kapelnika g. Christofa opetovano poklicalo na oder. Orkester je podal vse skladbe brezhibno; vsi detajli so bili izvedeni z največjo natančnostjo in z odličnim muzikalnim razumevanjem. Fraziranje je bilo vseskoz mojstrsko in vsi instrumenti so se tako lepo ujemali, kakor bi godba vedno gojila samo takozvano „veliko glasbo“. Vojaških skladb, ki bi bile v stanu, uprizoriti simfonični koncert take vrste, kakor je bil sinočni, je pač malo. Koncert se je vršil na korist „Glasbene Matice“ in se ga je udeležilo tudi mnogo vojaških in civilnih dostojanstvenikov.

— **Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani** ima dne 8 aprila t. l. ob 8 uri zvečer v steklenem salonu pri Maliču svoj občni zbor. Dnevni red: 1. Upravno poročilo za leto 1904 2. Poročilo revizijskegega odseka. 3. Sklepanje o nadaljnem obstanku društva 4 Prememba pravil. 5 Volitev odbora. 6 Razgovor o projektovani kanalski pristojbini in o zvišanju občinskih doklad. 7 Eventualni predlogi, kateri se pa morajo po praviiih poprej naznaniti odboru. Glede na važnost dnevnega reda naj se p. n. člani polnoštevilno blagovole udeležiti zborovanja.

— **Akademija.** V nedeljo 9. t. m. nadaljuje gosp. dr. Robida svoje predavanje »o higijeni«. Sedaj obdeluje zanimivo snov o živilih. — V petet 14 t. m. je prijateljski sestanek Akademije, na katerem predava gospod Anton Dermota.

— **Javna vinska pokušnja** v tukajšnji deželni kleti bo jutri, v soboto od 7.—9 ure zvečer.

— **Vega.** Naučno ministrstvo je za razne učilnice na Kranjskem naročilo 50 izvodov Kaučičeve Vegove biografije (tretje izdaje)

— **„Narodna čitalnica“ v Kamniku** priredi v nedeljo, dne 9. t. m. v društveni dvorani dramatično predstavo. Uprizori se I. Borštnika izvirna narodna igra s petjem v treh dejanjih »Stari Ilija«.

— **Diletantski zbor slovenskega bralnega društva v Kranju** uprizori v nedeljo, dne 9. aprila t. l. v prostorih »Narodne čitalnice« veliko burko v štirih dejanjih: »Savskopredmestje št. 80«. Po igri deklamacija »Domovini« in komičen prizor Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina: Sedeži: za člane Slovenskega bralnega društva 60 vin., za nečlane 1 K; stojišča 40 vin. Sodeluje sl. kranjska meščanska godba na lok.

— **Logaška moška podružnica Ciril in Metodove družbe** priredi s prijaznim sodelovanjem tamburaškega društva »Sloga« dne 9. aprila v prostorih hotela »Kramar« v Dol. Logatcu veselico.

— **Novomeške novice.** Učenec L. Z. I. gimn. razreda je zgubil v šolo grede 50 K denarja. To je našel Ig. Sladič iz Čateža, pekovski vajenec pri g. Mohori. Oddal jih je takoj g. učitelju Lapajnetu. Ta denar je bil določen za šolnino in stanarino. — Zahteval ni nič, rekoč: »Ubog si ko jaz, imam pa jesti in obleke zadosti.«

— **Slepar.** Orožništvo je pred nekaj dnevi izročilo sodišču v Trebnjem 28letnega posestnikovega sina Jožefa Črčka iz Vavpčje vas pri Dobrničah, ker je, akoravno brez vsakega premoženja, nakupaval vino in nastopal kot lesni trgovec in pod pretvezo, da ima samo večje vsote v bankovcih, izvabil prodajalcem predujem. Nastopal je tudi kot ženin in spravljal iz možitve željnih deklet denar.

— **Mrtvega otroka novorojenčka** je našel dne 4. t. m. neki fant blizo Predoselj pri Kokrici o priliki, ko je listje grabil. Otrok je bil moškega spola in po njegovi zunanjosti soditi, komaj nekaj dni star. Truplo je ležalo kakih 10 dni v vodi. Ker se je očividno zgodilo kako hudodelstvo, naj se okoliščine, ki bi utegnile pospeševati zasledovanje še neznanega storilca, naznanijo c. kr. okr. sodišču v Kranju.

— **Odlikovanje.** Nadučitelj g. Ernest Slanc pri Sv. Bolfenku blizu Središča na Štajerskem je dobil od c. kr. kmetijske družbe štajerske priznalno diplomo in bronasto svetinjo za zasluge, koje si je stekel na gospodarstvenem polju.

— **Graška vzajemna zavarovalnica,** ki dela med Slovenci lepe kupčije, se pri imenovanju odbornikov prav nič ne ozira na Slovence. Sedaj so se namreč zopet izvolili družbeni odborniki na šest let, a med njimi ni na Spodnjem Štajerskem niti enega Slovenca, pač pa izzivači kakor Ornig, Lenko, Stiger itd. Tudi za Kranjsko je pretežna večina nemških odbornikov. Tako postopanje si je treba zapomniti tembolj, ker imamo domače dobre zavarovalnice.

— **Napačnega ubil.** V Suhem dolu pri Slovenjem gradcu je hlapec Josip Spanšel čakal v nedeljo ponoči s sekiro na svojega konkurenta v ljubezni. Vsled teme pa je ubil 17letnega hlapca Rebernika, ki je prišel mirno po poti.

— **Samomor.** V Št. Petru pri Mariboru se je ustrelil s samokresom Franc Pečar dne 1 t. m. Vzrok samomoru je baje neka pravda, katero je izgubil.

— **Nesreča.** Včeraj je padel Jakobu Leskovšku v Nemškem grabnu na Štajerskem neki tram na desno nogo ter mu jo zlomil. Prepeljali so ga v deželno bolnišnico.

— **Požari.** 2 t. m popoldne je nastal ogenj v hiši posestnika Ivana Kešeta v Koluderjah, ki se je takoj razširil na hišo soseda Jožefa Repovža in na bližnji kozolec in upepelil vse do tal. Škode je 1700 K, zavarovalnina znaša 500 K. — 31. pr. m. je začelo goreti na strehi Franceta Makšeta v Malem Strmcu pri sv. Marjeti in je pogorela hiša z vsemi gospodarskimi poslopji, živežem in klajo ter mnogo lesa. Tudi 200 K denarja in zlata ura je zgorela. Škode je 1900 K, zavarovalnina pa znaša 1120 K

— **Nevaren požar** so imeli včeraj ponoči v Gradcu. Na južnem kolodvoru se je užgal železniški voz, ki je bil napolnjen s petrolejem, bencinom itd. Gorečega voza pa se je držal voz poln smodnika. S skrajnim naporom se je posrečilo gasilcem voz s smodnikom odkleniti, sicer bi se bila pripetila nekaj minut pozneje nedogledna nesreča.

— **Koroška pošta in slovensko naslovljena pisma.** S kako surovo predrznostjo prezirajo nemčurski in nemški poštni uradniki in uradnice slovenski jezik, kažeta naslednja dva slučaja, ki jih čitamo v zadnjem „Miru“: Nekdo je dobil pismo iz Barkovelj pri Trstu. Naslov je bil pravilno napisan, a slovenski. 14. marca je bilo pismo oddano, 16. je dospelo na Koroško, a je romalo do 25. marca okrog, predno je prišlo na določen kraj, v Vovbre. Drugo pismo je bilo uradno, naslovljeno na Radiše, kjer je vendar poštna nabiralnica, za katero bi morali poštarji vedeti. Ali prišlo je močno poškodovano nazaj, da ne vedo kam z njim! Seveda, ker je bilo slovensko!

— **Društvo ‚Ljudski oder‘ v Trstu** priredi v torek 18. aprila ob 8¼ uri zvečer v veliki dvorani »Delavskega doma« ulica Boschetto 5, II. nadstropje. I. znanstveno predavanje. Predava odvetniški kandidat g. Ivan Novak o predmetu: »Znanost in delo«.

— **Izpred porotnega sodišča v Trstu.** Včeraj je stal pred tržaškim porotnim sodiščem še ne 20 letni kočijaž Franc Pobega iz Kopra, obtožen roparskega umora. 22. dec. l. l. so našli Karola Fugatija v njegovem stanovanju v ulici del Molino a Vento mrtvega. Bil je poln ran, ki so mu bile prizadete z nožem in kladivom. Mati umorjenca je pogrešila srebrno uro z verižico, dva zlata prstama z vdelanimi kamni in par zlatih uhanov z diamanti. Policija je izsledila v dveh dneh storilca in ga aretovala. Pred porotnim sodiščem pripoveduje Pobega ves objokan, da je res umoril Fugatija; začela da sta se v Fugatijevem stanovanju prepirati brez posebnega vzroka, na kar ga je Fugati močno sunil. Pobega je zgrabil za kladivo in v slepi strasti udaril nasprotnika. Kaj se je pozneje zgodilo, obdolženec ne ve, ker ga je popolnoma spomin zapustil. Sicer je pa govoril Pobega pred preiskovalnim sodnikom drugače.

— **Umor iz ljubosumnosti.** Sinoči kmalu po 8. uri, ko je v Trstu na Corsu vse mrgolelo ljudi, se je tam dogodil grozen slučaj. 18 letni agent Ribard Furlan je na voglu Corso-trg Sv. Jakoba ustrelil svojo zaročenko, 16 letno Josipino Rodica, ki je bila na mestu mrtva. Furlan je imel z deklico ljubavno razmerje. Ker je bil on vročekrven in nagel človek, dekle pa mirna in hladna, mislil je Furlan, da zanj ne mara in da ima morda drugega. Ta neopravičeni sum se mu je vedno večal in ga sinoči prignal do groznega čina. Policija ga je aretovala.

— **Glas iz občinstva.** Pred kratkim smo poročali, da vozniki, ki vozijo opeko in kamenje za zgradbo domobranske vojašnice, silno trpinčijo živino. Posebno se je to dogajalo še včeraj, ko je deževalo. Kolesa so se vdirala v zemljo do osi in je uboga živina speljala komaj prazen voz. Mesto da bi se konji vsaj takrat odpočili, kadar skladajo, jih pa prepreže jo v drug voz, s katerim morajo iti takoj naprej. Seveda, materijal se mora pripeljati, toda naj bi se vsaj po travniku prèje napravila cesta. Tudi danes je tako trpinčenje. Včeraj je Bizjanov hlapec Pavel Koprivc pripeljal tja 500 opek, a je bil en konj tako utrujen in izstradan, da je padel in so ga morali delavci vzdigniti. Šele na posredovanje stražnika so opeko odložili.

— **V blaznico** so oddali slaboumno Nežo Lavričevo iz Gline št. 36, o kateri smo že parkrat poročali. Bila je tujemu imetju zelo nevarna in je »posečala« občinstvo na Glincah in v Ljubljani pri vsaki priložnosti. Tudi po ulicah se je vedla pohujšljivo.

— **Aretoval** je včeraj policijski nadstražnik Nikolaj Večerin na južnem kolodvoru Ivano Fendejevo, roj 1. junija 1885 v Bregu pri Kranju, na brzojavno obvestilo njene matere, ker je sumljiva, da ji je ukradla hranilnično knjižico z vlogo 1300 K. Odpeljati se je hotela v Spljet.

— **Vlomili** so dne 1. t. m. v nabiralnik v kapeli na Jančah ter pokradli 10 do 20 K denarja. Sumljiv je neki 18letni vagant.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 10 Hrvatov, 70 jih je šlo v Heb, 60 v Inomost, 70 v Meran, 90 na Westfalsko, 70 pa v Bohinj. 60 Macedoncev je šlo v Hrušico, 80 Ogrov na Jesenice, iz Bohinja je pa prišlo 100 delavcev.

— **Našla** je kuharica Marija Kosmatin boo.

— **Ljubljanske društvene godbe** koncert se vrši jutri zvečer v »Narodni kavarni«, Gosposke ulice. Začetek ob 9. uri. Vstop prost.

— **Tedenski izkaz** o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 26 marca do 1. aprila 1905. Število novorojencev 18 (=24·93 ‰), umrlih 32 (=44·36 ‰), med njimi so umrli za ošpicami 3, za jetiko 6, za vnetjem sopilnih organov 5, vsled mrtvouda 1, vsled nezgode 3, za različnimi boleznimi 14 Med njimi je bilo tujcev 7 (=21·8 %), iz zavodov 15 (=47·8 %). Za infekcioznimi boleznimi, in sicer so zboleli za ošpicami 24, za ušenom 2 osebi.

— **Hrvatske novice.** Društvo hrvatskih časnikarjev se še vedno ni ustanovilo, pač pa se je sklenilo, da se pozovejo vsa uredništva, da določijo po enega zaupnika v odsek, ki izdela pravila. — Ustrelil se je v Belovaru poročnik 16. polka Hugo Knorr. — Najden zaklad. V Jaraku ob Savi sta našla dva svinjska pastirja v nekem jarku lonec, poln starih srebrnih tolarjev iz leta 1765. Eden pastirjev si je s srebrnjaki nasipal svojo torbo do polovice, drugi pa si je napolnil rokav svoje suknje. Prihitela je še neka kmetica ter zgrabila par pergišč denarja. Izvedel pa je za dogodek bližnji židovski kramar ter pritekel pastirjema in kmetici praviti, da denar nima nikake veljave več. In res so mu vsi trije odstopili srebrnjake. Kmetici je plačal 20 gld., enemu pastirju 30, drugemu pa 10 gld. Ko je občinska oblast za dogodek izvedela, je Židu pač odvzela 190 srebrnjakov, a pastirja trdita, da sta mu dala vsaj štirikrat toliko srebrnjakov. — Mesto brez mačk je Osek. Županstvo je namreč ukazalo pobiti vse mačke, ker se je bila pojavila med njimi steklina.

— **Najnovejše novice.** — Atentat na predsednika Roosevelta? Na železniški progi, po kateri vozi predsednikov posebni vlak, so našli večje kose dinamita. Uradno so zatrjuje, da se ni šlo za atentat, temuč je vsega kriva le neprevidnost delavcev.

— Ministrski predsednik Gautsch je zopet zbolel ter mora ostati v postelji.

— Italijanska zbornica je v tajni seji sklenila trgovinsko pogodbo z Nemčijo.

— Zagonetno zaroto so razkrili v Parizu. V stanovanju nekega odpuščenega stotnika so našli 500 vojaških uniform, drugje toliko starih vojaških pušk, a pri nekem cunjarju 8000 patron. Govori se o vojaški zaroti, ki se je hotela polastiti predsednika Loubeta, da se prepreči ločitev cerkve od države. Kdo je zaroto najel in plačal potemtakem ni težko uganiti.

— Avstrijskega častnika kot vohuna so baje prijeli italijanski finančni stražniki na italijanskih tleh v Trenti ter ga odvedli v Videm.

— Bojeviti Madjari. Edini sin ministrskega predsednika g. ofa Tisza je šele 18 let star dijak, vendar je imel včeraj dvoboj z nekim kolegom ter dobil precejšno prasko. Oče je čakal blizu borišča.

— Sprevodnik odlikovan pisatelj. Neko književno društvo na Dunaju je razpisalo nagrado za najboljši spis o Schillerju kot ljudskem pesniku. Spise je vposlalo 18 pisateljev, a nagrado je dobil za svoj spis sprevodnik državne železnice Fr. Svoboda.

Književnost.

— **Ročne izdaje zakonov in ukazov za Kranjsko,** ki jo urejuje deželni tajnik v pok. Jožef Pfeifer, tiska in zalaga A. Klein & Comp., je ravnokar na svetlo prišel 6 zvezek v tretjem pomnoženem natisu. V tem zvezku se nahajajo razna novejša določila, namreč: ukaz c. kr. deželnega predsednika 11. julija 1904 o odvračanju trpinčenja živali; ukaz c. kr. deželnega predsednika 2. julija 1904 dogovorno z deželnim odborom z določili o vožnji z avtomobili in motorskimi kolesi po vseh javnih cestah; cestni policijski red za državne ceste z dne 23. oktobra 1903, ki razveljavlja določila 28 junija 1893 in 23. novembra 1896. Nadalje obsega zvezek deželni zakon o napravi in vzdrževanju javnih neeraričnih cest in potov; postopanje pri volitvah okr. cestnih odborov; deželni zakon o napravi in vzdrževanju dovoznih cest h kolodvorom in postajališčem pri železnicah; cestni policijski red za javne neerarične ceste; ministrski ukaz, s katerim se kolesarjem prepoveduje barvano luč ponoči v obsegu železnocestnih naprav; določila za odpravo snega z državnih cest; državni zakon o dovoljevanju poti za silo; deželnega odbora okrožnica o razlastitvi za cestne namene.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 7. aprila. Ministrski predsednik baron Gautsch je vnovič obolel, in sicer za škrlatico. Danes je postala bolezen znatno hujša in nevarnejša, kakor je bila včeraj.

Djakovo 7. aprila. Škof Strossmayer leži na smrtni postelji. Sinoči ob 7. zvečer je bil previden, danes leži v agoniji in se je po zdravnikovi sodbi vsak čas bati katastrofe.

Budimpešta 7. aprila. Poslanska zbornica je danes po burni razpravi razveljavila lex Daniel. Ta sklep je bil storjen s 188 proti 86 glasom.

Belgrad, 7. aprila. Bivši načelnik tiskovnega urada Balugdžić, ki je bil zaradi žaljenj ministrskega predsednika obsojen na šest mesecev ječe, je pobegnil v Zemun.

Petrograd 7. aprila. Končno je policija vendar dognala identiteto morilca velikega kneza Sergija. Morilec se zove Klajec in je sin nekega varšavskega policijskega nadzornika. Bil je dijak, a pred nekaj meseci zaradi politične agitacije relegiran s petrogradskega vseučilišča.

Petrograd 7. aprila. V Kišinevu je nastal splošni štrajk.

Pariz 7. aprila. Poslanec Radier je dobil svoje informacije od nekega stotnika v Rochefortu Zarotniki so se nameravali polastiti prezidenta Loubeta, vseh ministrov in predsednikov obeh zbornic. Ministrski predsednik Rouvier je danes pojasnil, da je stvar jako resna. Doslej je aretovanih le nekaj manjših članov zarotne družbe, a ve se že, da je zlasti kompromitiran general Negrier, poleg njega pa tudi nekaj klerikalnih poslancev.

Pariz 7. aprila. Poslanec Radier je o zaroti v armadi parlamentu podal zanimiva pojasnila, in sicer po informacijah nekega stotnika. Po teh pojasnilih so udeleženi pri zaroti oficirji različnih polkov. Namen zarote je bil odpraviti republiko in razglasiti princa Viktorja Napoleona za francoskega cesarja.

Pariz 7. aprila. Nemčija je ponudila Maroku veliko posojilo v svrho, da se oprosti odvisnosti od francoskih bank.

Slovenci in Slovenke! Ne zábite družbe sv. Cirila in Metoda!

ženo in zato skuša zastrupiti Otellovo zakonsko srečo in ugonobiti Otella.

Kako preprosta je ta rešitev in vendar je moralo poteči več kot sto let, da se je dobila.

Ta zgled kaže, koliko pozornosti mora režiser posvetiti igri sami, v katerem smislu mora pripravljati predstavo in kako mora voditi igralce. Seveda so take težave kakor z Jagom jako redke, ali nekaj težav je pri vsaki igri in če naj bo predstava dobra, morajo biti vse vloge nijansirane.

Ko bi se posrečilo, dobiti takega režiserja, potem bi se s takimi močmi kakor jih imamo zdaj, lahko prav lepo delalo. Posebno dobro je važnost režiserjevega dela spoznaval gosp. Milčinski. Ko je bil on v vodstvu našega gledališča, je v mnogih slučajih glede režije jako dobro vplival, tako, da ga hodijo igralci še zdaj za svet vpraševat, in kar jim svetuje, je vedno dobro.

Režiserjeva naloga je tudi to, da zna preceniti vsako besedo, ki se izreče na odru, in preračunati, kakšen vtis utegne napraviti na občinstvo. To je potrebno toliko bolj, ker se bavijo pri nas s prevajanjem iger večinoma mladi ljudje, ki sami tega niso zmožni storiti. Od režiserja-Čeha seveda tega absolutno ni mogoče zahtevati. Potrebno je pa, jako potrebno. To smo videli zlasti v zadnjih dveh sezonah pri igrah iz kmetskega ali malomeščanskega življenja. Pri nas se predstavljajo vsi takozvani „mali ljudje“ tako, kakor bi bile same barabe. Ves ton je surov in rabijo se najbolj barabski izrazi. Take cvetke kakor „orka luj“ itd. itd. pač ne spadajo na oder. Naturalizem na odru je že pred 25 leti napravil bankerot. S takim tonom, s takimi izrazi se občinstvo samo posurovi in se ubije v njem estetični čut. Ljudje, ki se navadijo takega tona in takega govorjenja, ti potem seveda ne marajo estetično lepih iger in hodijo v gledališče le gledat, kako se iblajtarji ob tla mečejo in kako se stresajo zarobljenosti. V tem oziru je treba najtemeljitejše odpraviti navado, ki se je udomačila v zadnjih letih, ker kvari občinstvo in tudi igralce.

Zelenkovi tovarni testenin!

To je pa krasno, sestrica, da si se tako emancipirala in v časopisu samostojno nastopila; kaj bi le vedno pel Tvoj gospodar, „da se jajca draže“ in „da se je svet tako spridil, da kokoši nočejo več nesti jajc“. Škoda le, da je nisi ubrala v rimah, kar zna tako lepo Tvoj gospodar.

Oprosti mi pa, draga sestrica, da Ti nekaj prav zaupno povem: V Tvojem „Poslanem“ si hotela ubrati nekak šaljiv ton, pa iz vrstic se je bralo, kakor da bi se hotela jokati. Pa saj je opravičena ta Tvoja žalost. Ona naša konkurentinja tam ob izviru peneče Bistrice je pridobila vso ljubezen že tedaj, ko je bila v stari obleki, kaj pa bo sedaj, ko je dobila novo. Res, da sva se sedaj ponašali in veselili nad lepimi naročili — o katerih Ti tako lepo pripoveduješ — a sestrica draga, sedaj je s temi pri kraju, nobeden naju ne bo pogledal in vsi se bodo obrnili od naju. Le poglej, kako jo nosijo na rokah; še celo na odru slovenskega gledališča v Ljubljani se je zahtevalo njene izdelke, in to še celo takrat, ko je gostovala sloveča Polakova.

Prav ponižno si ti molčala in se nisi ponašala z naročili, dokler ni bilo glasu o naši konkurentinji. A sedaj, ko si zvedela, da zopet nastopi, si skušala utrditi svoje stališče, in povedala si, kako dobro Ti je šlo in kako radi so Te imeli, ko ni bilo nje. Ne morem sicer soditi, je li bilo prav, da si to povedala ali ne, bojim se pa, da se utegne to marsikomu zdeti bojazen. Potrebno je bilo, da si povedala, da znaš to kar ona, škoda le, da se ne moreš zvati njena filijalka, a tudi tovarišica ni slabo.

Kakor vidiš, dobila si sobojevnico v meni. Tudi mene skeli njena slava in zareditega te prosim in rotim: Le naprej na tej poti, še se oglasi! Z vsem glasom morava svetu oznanjevati, da znava to, kar ona. 1103

Tržaška tovarna testenin.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306·2. Srednji zračni tlak 736·0 mm

April	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
6.	9. zv.	728·4	4·1	sr.svzhod	jasno
7.	7. zj.	733·9	0·7	brezvetr.	jasno
„	2. pop.	734·4	7·8	sr. zahod	jasno

Srednja včerajšnja temperatura: 5·6 normale: 7·9°. — Padavina 2·7 mm.

Borzna poročila.

Ljubljanska „Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dun. borze 6. aprila 1905.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
4% majeva renta	100·45	100·65
4% srebrna renta	100·35	100·55
4% avstr. kronska renta	100·45	100·65
4% „ zlata „	120·—	120·20
4% ogrska kronska „	98·15	98·35
4% „ zlata „	118·70	118·90
4% posojilo dežele Kranjske	99·50	101·—
4½% posojilo mesta Spljet	100·50	101·50
4½% „ „ Zadar	100·—	100·—
4½% bos.-herc. žel. pos. 1902	101·60	102·60
4% češka dež. banka k. o.	100·15	100·40
4% „ „ „ ž. o.	100·15	100·65
4½% zst. pisma gal. d. hip. b.	101·30	102·30
4½% pešt. kom. k. o. z. 10% pr.	107·60	108·60
4½% zast. pisma Innerst. hr.	100·50	101·50
4½% „ „ ogrske cen. dež. hr.	100·50	101·40
4½% z. pis. ogr. hip. ban.	100·—	100·95
4½% obl. ogr. lokalnih železnic d. dr.	100·—	101·—
4½% obl. češke ind. banke	100·75	101·75
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	99·—	
4% prior. dol. žel.	99·50	100·—
3% „ juž. žel. kup. 1/1 1/7	319·—	321·—
4½% avst. pos. za žel. p. o.	101·15	102·15
Srečke.		
Srečke od l. 1860 1/5	192·—	194·—
„ „ „ 1864	285·—	289·—
„ tiske	169·25	171·25
„ zem. kred. I. emisije	309·—	317·50
„ „ „ II. „	306·50	314·50
„ ogr. hip. banke	279·—	284·—
„ srbske à frs. 100·—	109·25	113·25
„ turške	142·50	143·50
Bazilika srečke	25·50	26·90
Kreditne „	483·—	493·—
Inomoške „	79·—	83·—
Krakovske „	86·59	91·—
Ljubljanske „	66·50	72·—
Avst. rud. križa „	56·75	58·75
Ogr. „ „ „	37·50	39·50
Rudolfove „	65·—	69·—
Saleburške „	74·—	83·70
Dunajske kom. „	538·—	548·—
Delnice.		
Južne železnice	89·50	90·50
Državne železnice	660·25	661·25
Avstr.-ogrske bančne delnice	1649·—	1659·—
Avstr. kreditne banke	664·75	665·75
Ogrske „ „	770·—	771·—
Živnostenske „	248·—	248·50
Premogokop v Mostu (Brüx)	654·—	664·—
Alpinske montan	523·—	524·—
Praške žel. indr. dr.	2650·—	2660·—
Rima-Murányi	540·—	541·—
Trbovljske prem. družbe	266·—	268·—
Avstr. orožne tovr. družbe	616·—	620·—
Češke sladkorne družbe	164·—	167·—
Valute.		
C. kr. cekin	11·33	11·36
20 franki	19·07	19·09
20 marke	23·42	23·49
Sovereigns	23·92	24·—
Marke	117·15	117·35
Laški bankovci	95·35	95·55
Rublji	252·50	253·25
Dolarji	4·84	5·—

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 7. aprila 1905.

Termin.

Pšenica	za april	za 100 kg. K	17·98
Pšenica	„ maj	„ 100 „ „	17·88
Pšenica	„ oktober	„ 100 „ „	16·64
Rž	„ april	„ 100 „ „	14·10
Koruza	„ maj	„ 100 „ „	14·48
Oves	„ april	„ 100 „ „	13·74

Efektiv.

Nespremenjeno.

Trgovski pomočnik

vešč špecerijske, železninske in manufakturne stroke, želi stopiti v službo.

Ponudbe pod: „Trgovski pomočnik“, poste restante, Dob pri Ljubljani. 1100—1

Stoj! **Nečuveno!** Stoj!

500 komadov za samo gld. 1·80. Prekr. pozlač. 36urna preciz. ura na sidro z veriž., gre natančno, za kar se jamči 3 leta, mod. sviln. moška kravata, 3 fini žepni robci, moški prstan z imit. drag. kamenom, jantarjev ustnik za smodke, eleg. damska broša (novost), prekr. žepno toal. ogled, usnj. denarnica, žepni nožek s pripr, par manš. gumbov, 3 naprsni gumbi iz doublezlata s pat. zapono, mičen album s 36 najl. slikami sveta, 5 šaljivih predm. v veselje mladim in starim, prav koristen spisovnik, 20 koresp. predm. in še 400 različnih predmetov pri hiši neutrpljivih. Vse skupaj z uro, ki je sama denarja vredna, samo gld. 1·80. Razpošilja po popovzetju ali denar naprej 1002

Windisch, izvoz ur **P-Fach 16, KRAKOV št. Z/75.**

NB. Za neugajajoče se denar vrne.

V najem se da

skupaj ali na drobno za več let pod ugodnimi pogoji, oziroma tudi **proda** proti plačilu na obroke lepo **planinsko posestvo** z lastnim lovom blizu **Šoštanja** in **Mozirja,** v davčni občini Belevode na Štajerskem, z dobrimi stavbami za stanovanje, dobrimi hlevi, z mlinom za dom, 5 malimi marofi in lastno žago, okoli 25 oralov njiv, 35 oralov travnikov, 100 oralov pašnika in 200 oralov gozda. Posestvo se proda z zaraščenim ali posekanim gozdom ter se lahko vsak čas ogleda.

Natančnejša pojasnila daje lastnik **Josip Goljevšček,** lesni trgovec v **Gorici,** Primorsko. 1089—1

10.000 parov čevljev!

4 pari čevljev samo 5 K.

Vsled ugodnega ogromnega nakupa se odda za to nizko ceno: par moških in par ženskih čevljev, črnih ali rjavih na trakove z močno zbitimi podplati, najnovejše oblike, dalje par moških in par ženskih modnih čevljev, elegantnih in lahkih.

Vsi 4 pari samo 5 K.

Za naročitev zadostuje dolgost.

1116 Razpošiljanje po povzetju.

Izvoz čevljev KOHANE, Krakov št. 31.

Neugajajoče rad zamenjam.

Marker

(Jutrnji zaračunalec) 1103—1

se takoj sprejme

v kavarni „Austria“ v Ljubljani.

Mednarodna panorama.

Ljubljana, Pogačarjev trg.

Fotoplastična razstava I. vrste.

Odlikovana na vseh razstavah.

V soboto, dne 8. aprila 1905: zadnji dan razstave:

Udobno in interesantno potovanje po danskem otoku

Bornholmu.

Od nedelje, 9. aprila do sobote, 15 aprila 1905:

Zanimiv izprehod po svetovni razstavi v

Novo! ST. LOUISU. Novo!

Najnovejše in najlepše, kar se je dosedaj na tem polju izdelalo.

Ne ponavlja se nič.

Serija 40 vin. 6 serij 2 K. Otroci 20 vin. 10 serij 3 K.

Vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — odprto od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 9. ure popoldne.

Za šole in društva znižana vstopnina.

Z odličnim spoštovanjem 1125

ravnateljstvo.

Ia jedilno mast

pošilja po 78 v. klgr. v vsaki množini firma

LAD. URBAN & spol., Praga—Žižkov.

Učenec

poštenih staršev sprejme se v trgovini z mešanim blagom 1115—1

Maks Lavrenčič v Sp. Šiški.

Velik zaslužek!

Nova eksistenca ali postranski zaslužek s čisto preprostim in zanimivim izdelovanjem novega predmeta z obsežnim in lahkim razpečavanjem, ki je, kakor že dokazano, v vsakem gospodinjstvu stalno uveden. Popolna oprava z navodilom vred že od K 150·— naprej. Posebnih prostorov ni treba. Veliki uspehi dokazani. Ilustr. kataloge pošilja gratis **Chem. Industrie-Werk, Siebenhirten 84** pri Dunaju. 1035

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju več take prilike!

500 komadov za gld. 1·80.

1 prekrasno pozlačena, 36 ur idoča precizijska ura z verižico, natančno idoča, za kar se 3 leta jamči, 1 moderna svilena kravata za gospode, 3 komadi ff. žepnih robcev, 1 eleg. prstan za gospode s ponarejenim žlahtnim kamnom, 1 dulec (ustnik) za smotke iz jantarja, 1 elegantna damska broša, novost, 1 prekrasno žepno toaletno zrcalce, 1 usnjat mošnjiček za denar, 1 žepni nožek s pripravo, 1 par manšetnih gumbov, 3 naprsni gumbi, vsi iz double-zlata s patentiranim zaklepom, mičen album s 36 prekrasnimi slikami, 5 šaljivih predmetov, ki vzbujajo pri mladih in starih veliko veselost, 1 jako koristno navodilo za sestavljanje pisem, 20 predmetov, potrebnih za dopisovanje, in še črez 400 raznih predmetov, ki so v domačiji neobhodno potrebni. Vse skupaj z uro vred, ki je sama tega denarja vredna, velja samo gld. 1·80. Razpošilja proti poštnemu povzetju, ali če se denar naprej pošlje 1108

Dunajska razpošiljalna tvrdka

Ch. Jungwirth, Krakov št. 105.

NB. Za neugajajoče se vrne denar.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1904. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 54 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Inomost, Bregenc, Curih, Ženeva, Pariz čez Amtetten na Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Šmohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, (direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Trst-Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osebni vlaki. Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novo mesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 23 m zjutraj osobni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ischl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. (Monakovo-Trst direktni voz I. in II. raz.). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osobni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopoldne osobni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago (direktni voz I. in II. razreda), Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Ženevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Šmohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakovoga, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 44 m zvečer osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Šmohorja, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Solnograda čez Klein-Reifling, iz Steyra, Linca, Budejevic, Plzna, Mar. varov, Heba, Francovih varov, Prage in Lipskega. — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplic, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6 uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — Čas prihoda in odhoda je označen po srednjeevropskem času, ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani. 1

Vodovod Slavina, Koče, Žeje.

Rok za vlaganje ponudb za zgradbo vodovoda za vasi Slavina, Koče in Žeje

je podaljšan do 22. aprila 1905.

Ponudbam, katere je zapečatene pod naslovom „ponudba za zgradbo vodovoda za vasi Slavina, Koče in Žeje“ poslati, se mora priložiti 5% varščina bodisi v denarju ali vrednostnih papirjih.

Podpisano županstvo ima pravico oddati delo ponudniku brez ozira na ponudene cene. 1102

Županstvo Slavina

dne 5. aprila 1905.

„ANDROPOGON“

(Iznajdilelj P. Herrmann, Zgornja Polskava)

je najboljše, vsa pričakovanja prekašajoče **sredstvo za rast las,** katero ni nikako sleparstvo, ampak skozi leta z nenavadnimi vspehi izkušena in zajamčena neškodljiva tekočina, **in zabrani izpadanje las in odstrani prahaje.**

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrasli lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno barvo.

Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice **3 K.**

Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani pri gospodu

VASO PETRIČIČ-U.

V zalogi imata tudi gg. **U. pl. Trnkóczy, A. Kane, E. Sark v Ljubljani** in g. **A. Rant v Kranju.** Dobiva se tudi **v Novem mestu v lekarni pri „Angelju“.** — Preprodajalci popust. 16—6

Ernest Hammerschmidta nasledniki

MADILE, WUTSCHER & Ko.

trgovina železnin in kovin

Lubljana, Valvazorjev trg št. 6.

3496—19

Velika zaloga poljedelskih strojev in orodja.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze srčnega sočutja med boleznijo, kakor tudi pri pogrebu našega iskreno ljubljenega očeta, oziroma brata, svaka in strica gospoda

Ivana Gajeta

kakor tudi za požrtvovalnost tovarišev, prijateljev in znancev pokojnikovih, ki so poleg darovanih vencev tudi spremili dragega nam pokojnika k zadnjemu počitku, izrekamo vsem najiskrenejšo zahvalo.

Ljubljana, 5. aprila 1905.

1126 **Žalujoča rodbina.**

Zahvala.

Za povodom bolezni in smrti nepozabnega predragega soproga, očeta, tasta in strica, gospoda

Tomaža Hafnerja

posestnika in mesarja v Šk. Loki

izkazano nam sočutje, prekrasne vence in za premnogoštevilno spremstvo pri pogrebu si štejemo v dolžnost izreči tem potom, globoko užaljeni, najsrčnejšo zahvalo.

Škofja Loka, 6. aprila 1905.

1099 **Žalujoči ostali.**

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prijoritet, komunalnih obligacij, sreč, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 1,000·000.—

Zamenjava in ekskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Daje predujme na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Eskompt in inkasso menic. Borzna naročila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga. 8—40

Promet s čeki in nakaznicami.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ivan Tavčar.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.